

Pizza 'meet-up' met jongeren bij Jimmy's Leeuwarden Samen met jongeren beslissen over passende hulp: Wat gaat goed en wat kan beter?

De Kenniswerkplaats Jeugd Friesland werkt samen met jongeren en ouders, partijen vanuit praktijk, beleid, onderwijs en onderzoek aan de verbetering van de jeugdhulpverlening. Op 28 oktober 2021 was de Kenniswerkplaats in gesprek met een groep jongeren bij Jimmy's in Leeuwarden om te horen wat voor hen belangrijk is als het gaat om samen beslissen over passende hulp. Aan de hand van persoonlijke ervaringen van jongeren werd besproken wat hierin al goed gaat, wanneer voelen jongeren zich gehoord en serieus genomen en wat hierin nog beter kan.

WAT HEBBEN JONGEREN NODIG OM ZICH GEHOORD TE VOELLEN?

Hulpverleners die:

- ❖ Laten zien dat ze geraakt worden door verhaal van de jongere;
- ❖ Jongeren echt zien en een gelijkwaardige relatie aangaan met jongere;
- ❖ De krachten en mogelijkheden van jongere zien en benoemen en daarmee jongere hoop geven;
- ❖ Samen met jongere kijken naar wat de jongere (verder) kan helpen en jongeren ruimte bieden om te ontdekken wat hen echt helpt;
- ❖ Duidelijke uitleg geven over de mogelijkheden voor hulp/behandeling;
- ❖ Ruimte geven aan jongere om zijn/haar grenzen aan te geven en deze grenzen ook respecteert;
- ❖ Aansluit bij wensen en behoeften van de jongere;
- ❖ Bereikbaar zijn ("die je altijd mag appen") en betrouwbaar zijn;

WAAR HEBBEN JONGEREN LAST VAN IN DE JEUGDHULPVERLENING?

Hulpverleners die:

- Hulpvragen van jongeren niet serieus nemen en problematiek van jongere onderschatten. Te weinig oog hebben voor de kwetsbaarheid van jongeren en te veel zelfredzaamheid van jongeren vragen;
- Te weinig oog en aandacht voor het verhaal van jongere en onderliggende redenen voor gedrag hebben. Hulp bieden gericht op symptomen, bijvoorbeeld medicatie, niet op onderliggende problemen, zoals trauma;
- Geen tijd nemen om jongere te leren kennen en vertrouwensband op te bouwen;
- Geen adequate informatie geven over diagnose/behandeling/medicatie en wat dit betekent voor jongere;
- Te veel werken volgens en te weinig (durven) afwijken van standaard protocollen ("stappen volgens het boekje");
- Plan maken voor jongere i.p.v. met jongere;
- Afspraken niet nakomen of niet reageren/niet bereikbaar zijn;
- Handelingsverlegen zijn, waardoor jongeren doorgeschoven worden of helemaal geen hulp meer krijgen. Jongeren vertellen dat ze uitbehandeld zijn en hen geen hoop en toekomstperspectief bieden. Geen alternatieve behandelopties bieden en ook niet helpen om passende hulp te zoeken;
- Geen risico durven te nemen ("hun vingers er niet aan willen branden");
- Gebrekkige samenwerking en overdracht en gebrekkige communicatie tussen verschillende hulpverleners.

SYSTEEMPROBLEMEN

- ❖ Nog steeds is geen integrale hulp mogelijk, waardoor jongeren met combinatie van problemen (bijvoorbeeld GGZ en verslaving) niet geholpen (kunnen) worden;
- ❖ Groot verloop van hulpverleners en steeds opnieuw je verhaal moeten vertellen;
- ❖ Lange wachtlijsten en gebrek aan overbruggingshulp, waardoor problemen zich opstapelen;
- ❖ Jongeren van 18 jaar worden losgelaten zonder adequate (vervolg)ondersteuning;
- ❖ Gebrek aan passende woon- en behandelplekken;
- ❖ Gebrek aan ruimte voor maatwerk en passende hulp;
- ❖ Stress over herindicatie door gemeente is een uitlokkende factor voor problematiek van jongeren. Jongeren moeten steeds opnieuw bewijzen dat zij nog steeds problemen/beperkingen ervaren;
- ❖ Jongeren voelen zich niet serieus genomen door gemeente. Gemeentelijke professionals (zoals casemanager), die de jongere niet kennen, nemen besluit over toekenning hulp. Zij hebben geen beeld van problematiek, zorgen, vragen, klachten, e.d., maar ook geen zicht op de consequenties van een besluit voor de jongere en zijn/haar omgeving;
- ❖ Jongere/kind wordt vaak als probleem gezien, terwijl problematiek ouders niet wordt meegenomen in de analyse van wat nodig is.

WAAR LIGGEN DE VERBETERKANSEN?

- ❖ Maak tijd voor het verhaal van jongere en om de jongere te leren kennen;
- ❖ Wees als hulpverlener open en waardeer en respecteer het als een jongere aangeeft liever iemand anders te spreken, vat dit niet persoonlijk op. Jongeren voeren veel “nutteloze” gesprekken met hulpverleners, omdat ze niet durven aangeven dat deze hulp niet is wat ze nodig hebben en betreffende hulpverlener niet willen kwetsen;
- ❖ Niet breed vragen ‘*wat heb je nodig?*’, maar ‘*dit zijn de mogelijkheden, wat past bij jou en wat zou je willen?*’. Jongeren willen weten wat de opties zijn, zodat zij samen met de hulpverlener een keuze kunnen maken;
- ❖ Onderhoudt contact met jongere, zodat mogelijke problemen snel (h)erkent worden;
- ❖ Maak een diagnose persoonlijk: ‘*wat betekent dit voor jou en hoe kun jij hier mee omgaan?*’;
- ❖ Durf het standaard stappenplan los te laten en durf buiten de lijntjes te kleuren;
- ❖ Wees bereid om naast een jongere te staan, ook als er meerdere problemen spelen, en samen te kijken wat nodig is, zonder de jongere door te schuiven naar een andere hulpverlener;
- ❖ Wees allereerst mens en laat jezelf zien als medemens;
- ❖ Maak mentale gezondheid bespreekbaar op school en met leerkrachten en maak duidelijk welke hulp hiervoor beschikbaar is.

Meer weten?

- ▶ Klik [hier](#) voor de factsheet ‘Waar lopen jongeren tegenaan in de jeugdhulp?’
- ▶ Klik [hier](#) voor de factsheet ‘Wat vinden jongeren belangrijk in de jeugdhulp?’